

ΕΠΛ232 – Προγραμματιστικές Τεχνικές και Εργαλεία

Διάλεξη 1: Εισαγωγή - C για Προγραμματιστές JAVA (Κεφάλαια 1-2, ΚΝΚ-2ΕΔ)

Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ

<http://www.cs.ucy.ac.cy/courses/EPL232>

Στόχοι Μαθήματος

- **ΕΠΛ131: Αρχές Προγραμματισμού I**
  - Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην επίλυση προβλημάτων με αλγοριθμικό τρόπο, μέσω διαδικαστικού και αντικειμενοστρεφούς προγραμματισμού
  - Θεμελίωση της αλγοριθμικής σκέψης και των βασικών αρχών προγραμματισμού
- **ΕΠΛ232: Προγραμματιστικές Τεχνικές και Εργαλεία**
  - Ενδιάμεσες και προχωρημένες έννοιες και τεχνικές προγραμματισμού μέσω μιας χαμηλού επιπέδου γλώσσας
  - Ανάπτυξη μεγάλων εύρωστων προγραμμάτων / βιβλιοθηκών τα οποία θα επιλύουν πολύπλοκα προβλήματα.
  - Προχωρημένα θέματα διαχείρισης της κύριας και δευτερεύουσας μνήμης από τη γλώσσα προγραμματισμού, θέματα μεταγλώττισης, ολοκληρωμένα εργαλεία ανάπτυξης, μεθόδους αποσφαλμάτωσης και βελτιστοποίησης του κώδικα

Συμβόλαιο Μαθήματος

- **Επίπεδο:** Προπτυχιακό
  - Υποχρεωτικό Μάθημα
- **Πίστωση:** 7.5 μονάδες ECTS
- **Προαπαιτούμενα:**
  - ΕΠΛ131: Αρχές Προγραμματισμού I
- **Μέθοδοι Διδασκαλίας**
  - **Διαλέξεις & Φροντιστήρια** (5 ώρες εβδομαδιαίως): Συνδυασμένη Παράδοση Διδασκτέας Ύλης και Θεωρητική Εμπέδωση
  - **Εργαστήριο** (2 ώρες εβδομαδιαίως): **Εμπέδωση διαλέξεων μέσω ασκήσεων**, εκμάθηση εργαλείων, πρακτική εξάσκηση, ευκαιρία για πιο προσωπική επίλυση αποριών.

- **Αξιολόγηση**

- 55% Τελική Εξέταση (1)

- 20% Ενδιάμεση Εξέταση (1)

- **Ημερ.: Τρίτη, 23 Οκτωβ. 2018! (8^η Εβδ.)**

- 25% Ασκήσεις

- Προγραμματιστικές Ασκήσεις (4)

- Ομαδική Εργασία (1)

Βιβλιογραφία

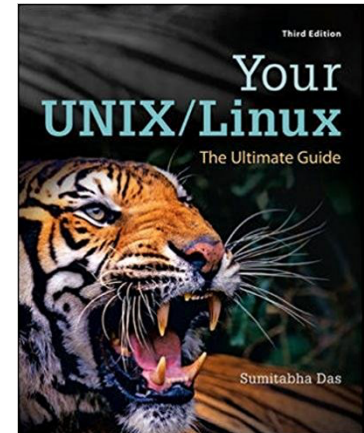
Βασική Βιβλιογραφία

- K.N. King, *C Programming: A Modern Approach*, Second Edition, ISBN-10: 0393979504, ISBN-13: 978-0393979503, 832 , W. W. Norton & Company, 2008.
- Your UNIX/Linux: The Ultimate Guide, 3rd Edition, Sumitabha Das, McGraw Hill, ISBN-13 9780073376202, 800 pages, 2013.

Βοηθητική Βιβλιογραφία

- Σημειώσεις Διαλέξεων Μαθήματος
- Programming in C, 4th Edition, Stephen G. Kochan, ISBN-10: 0321776410, ISBN-13: 9780321776419, Addison-Wesley Professional, 600 pp, 2015.
- Η Γλώσσα C σε Βάθος, Νίκος Χατζηγιαννάκης, Τρίτη Έκδοση, 978-960-461-208-6, Κλειδάριθμος, 2009.

Ιστοσελίδα ΕΠΛ232

- Όλες οι πληροφορίες στο ακόλουθο URL

<https://www.cs.ucy.ac.cy/~dzeina/courses/epl232/>

A screenshot of the course page for EPL232: Programming Techniques and Tools. The page header includes the University of Cyprus logo and a navigation menu with links for EPL232, News, Schedule, Labs, Assignments, Competitions, Links, Books, Moodle, TA, and a search icon. The main content area shows the course title, instructor (Demetris Zeinalipour), type (Undergraduate (Compulsory)), prerequisite (EPL131 - Programming Principles I), when (Tue./Fri., 09:00-10:30 and 10:30-12:00), recitations (Wed., 09:00-10:00 and 10:30-11:00), laboratory (Tue., 2 hours, Labs A-E between 14:00-20:00), and teaching assistant (Pavlos Antoniou and Pyros Bratskas). Below this is an 'Overview' section with a paragraph of text, and a 'Content' section at the bottom.

University of Cyprus

EPL232 News Schedule Labs Assignments Competitions Links Books Moodle TA Q

Zeinalipour > Courses > EPL232

EPL232: Programming Techniques and Tools

Instructor: Demetris Zeinalipour

Type: Undergraduate (Compulsory)

Prerequisite: EPL131 - Programming Principles I

When: Tue./Fri., 09:00-10:30 (ΧΩΔ01 #104) and 10:30-12:00 (ΧΩΔ02 #B204)

Recitations: Wed.: 09:00-10:00 (ΧΩΔ02-014) and 10:30-11:00 (ΧΩΔ01 #103)

Laboratory: Tue.: 2 hours, Labs A-E between 14:00-20:00 in GEE01 #B103 and GEE01 103 (check your enrollment).

Teaching Assistant: Pavlos Antoniou (Labs: A,B,E) and Pyros Bratskas (Labs: C,D)

Overview

The course teaches intermediate and advanced programming concepts, techniques and tools through a language that compiles to machine code. The course familiarizes the students with advanced programming constructs utilized for handling memory and files. Advanced topics in compilation, debugging, documentation and optimization of software. Methodological aspects in developing large-scale system software that addresses complex problems. Basic commands for programmers in the UNIX operating system.

Content

Πλατφόρμα Τηλεκπαίδευσης

- Για τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του μαθήματος (**υποβολή εργασιών, φόρουμ** ανακοινώσεων, **ερωτηματολόγια, βαθμολογίες εργασιών**, κτλ) θα χρησιμοποιηθεί το Moodle: <https://moodle.cs.ucy.ac.cy/>

The screenshot displays the Moodle interface for the course "EPL232 - Programming Techniques and Tools". The top navigation bar includes the Moodle logo, the course name "Computer Science UCY", the language "English (en)", and the user name "dmsl DsmIzeinalipour".

The main content area is titled "EPL232 - Programming Techniques and Tools" and includes a breadcrumb trail: Home > Undergraduate > EPL232.

NAVIGATION

- Home
- Dashboard
- Site pages
- Current course
  - EPL232**
    - Participants
    - Badges
    - General
    - Topic 1
    - Topic 2
    - Topic 3
    - Topic 4
    - Topic 5
  - My courses

ADMINISTRATION

- Course administration
  - Unenrol me from EPL232

General

EPL232: Programming Techniques and Tools
(ΕΠΛ232: Προγραμματιστικές Τεχνικές και Εργαλεία)
Instructor: Demetris Zeinalipour

For more information on this course please visit
<http://www.cs.ucy.ac.cy/~dzeina/courses/epl232/>

Important Notices:

- Please check this section regularly for additions and changes.
- To view all resources available on this page you need to login.

News forum

Topic 1

AS1

LATEST ANNOUNCEMENTS
(No news has been posted yet)

UPCOMING EVENTS
There are no upcoming events

[Go to calendar...](#)
[New event...](#)

CS COLLOQUIUM SERIES

- Colloquium: Deep Learning and Convolutional Neural Networks, Prof. Nicolai Petkov (University of Groningen, Netherlands), Monday, April 10, 2017, 15:00-16:30 EET.
- Colloquium: The persistence of memory: revisiting the forgotten paradigm, Dr. Haris Volos (Hewlett Packard Labs, USA). Wednesday, April 26, 2017.

Πλατφόρμα Τηλεκπαίδευσης

Εγγραφείτε σήμερα κάνοντας χρήση του Κλειδιού Εγγραφής που θα δοθεί στην τάξη!

The screenshot displays the Moodle interface for the course 'EPL232 - Programming Techniques and Tools'. The left sidebar contains navigation and administration menus. The main content area features an 'Enrolment options' section for the course, listing the instructor as Demetris Zeinalipour. Below this, a 'self-enrolment' section is visible, containing an 'Enrolment key' input field and a 'Unmask' button. A red oval highlights this self-enrolment section.

Αριθμός Αναζητήσεων (Turing-Complete) Γλωσσών στο WWW

Aug 2017	Aug 2016	Change	Programming Language	Ratings	Change
1	1		Java	12.961%	-6.05%
2	2		C	6.477%	-4.80%
3	3		C++	5.550%	-0.25%
4	4		C#	4.195%	-0.71%
5	5		Python	3.692%	-0.71%
6	8	▲	Visual Basic .NET	2.569%	+0.05%
7	6	▼	PHP	2.293%	-0.88%
8	7	▼	JavaScript	2.098%	-0.61%
9	9		Perl	1.995%	-0.52%
10	12	▲	Ruby	1.965%	-0.31%
11	14	▲	Swift	1.825%	-0.16%
12	11	▼	Delphi/Object Pascal	1.825%	-0.45%
13	13		Visual Basic	1.809%	-0.24%

Δημοτικότητα
Γλωσσών
Προγραμματισμού
5/9/2017

<http://www.tiobe.com/index.php/content/paperinfo/tpci/index.html>

The Top Programming Languages 2017 – IEEE Spectrum

C is used to write software where **speed** and **flexibility** is important, such as in **embedded systems** or **high-performance computing**.

Choose a Ranking (choose a weighting or make your own)

IEEE Spectrum | Trending | Jobs | Open | Custom

[Edit Ranking](#) | [Add a Comparison](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#)

Language Types (click to hide)

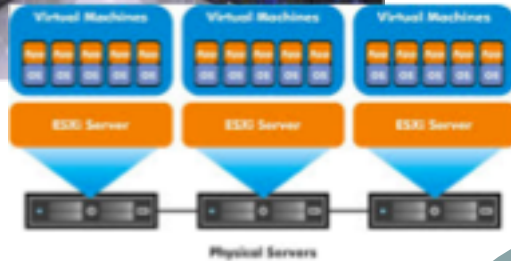
Web | Mobile | Enterprise | Embedded

Language Rank	Types	Spectrum Ranking
1. C	☒ ☒ ☒	99.7
2. Java	☒ ☒ ☐	99.4
3. C++	☒ ☒ ☒	97.2
4. C#	☒ ☒ ☐	88.6
5. JavaScript	☒ ☒	85.5
6. Swift	☒ ☒	75.3
7. Arduino	☒	73.0
8. Assembly	☒	72.1
9. Scala	☒ ☒	68.3
10. Haskell	☐ ☒	48.5
11. Objective-C	☒ ☒	45.2
12. Delphi	☒ ☒	41.1
13. D	☒ ☒	38.8
14. VHDL	☒	36.7
15. LabView	☐ ☒	32.6

C & UNIX is Everywhere!

Vmware,
Oracle,
etc.

Cloud

IoT

Cars

The Tesla GitHub repository contains the code for the Model S/X 2018.12 software release: Tesla Autopilot platform, the kernel sources for its underlying hardware, and the code for its Nvidia Tegra-based infotainment system.

Linux
Kernel
(OS)

Mobile

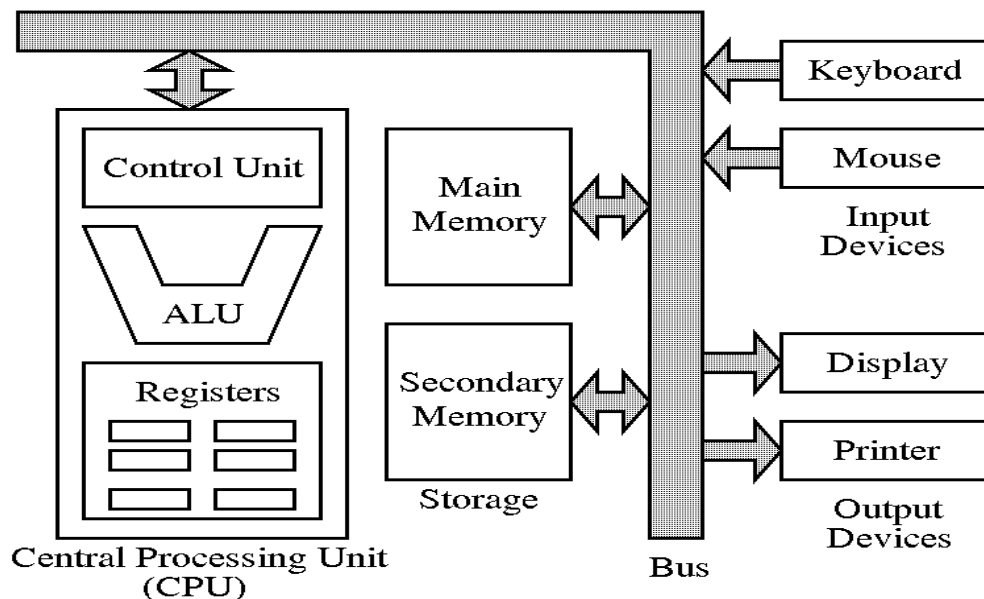

Γιατί μαθαίνουμε C (μετά την Java);

- **A) Για να κατανοήσουμε σε βάθος τον κύκλο εκτέλεσης των προγραμμάτων (Διαχείριση Μνήμης, Εισόδου/Εξόδου, Δεδομένα στη Δευτερεύουσα Μνήμη, κτλ).**

– Η αρχιτεκτονική Von Neumann αποτελεί το υπόβαθρο ΟΛΩΝ των σύγχρονων υπολογιστών.

Περιγράψτε τι γίνεται όταν εκτελέσουμε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας δεδομένων.

Γιατί μαθαίνουμε C (μετά την Java);

- Γνωρίζοντας το Von Neumann μηχανήμα, θα μπορούμε να εξηγήσουμε σε βάθος την **συμπεριφορά ενός προγράμματος και του συστήματος**
- Ιδιαίτερα, θα εκτιμήσουμε πως αλληλό-συμπληρώνονται τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών
  - **Χαμηλού Επίπεδου / Υλικό**
    - ΕΠΛ121 Ψηφιακά Συστ. / ΕΠΛ370 Αρχιτεκ. / ΕΠΛ470 Ενσ. Συστ
    - ΕΠΛ221 Οργάνωση Υπολογιστών και Συμβολικός Προγραμματισμός
  - **Ενδιάμεσου Επιπέδου / Συστήματα**
    - Βάσεις Δεδομένων (ΕΠΛ342 και ΕΠΛ446)
    - Λειτουργικά Συστήματα (ΕΠΛ222),
    - Προγραμματισμός Συστημάτων (ΕΠΛ371)
    - Δίκτυα (ΕΠΛ324 & 375) και Ασφάλεια (ΕΠΛ475)

Γιατί μαθαίνουμε C (μετά την Java);

- **B) Φιλοσοφικοί Λόγοι:** Η πολυγλωσσία είναι καλή στις μέρες μας.
- Δεν είναι όλες οι γλώσσες αντικειμενοστρεφείς....
  - Συναρτησιακές Γλώσσες (αποκλειστική χρήση συναρτήσεων): Haskell, Erlang, «SQL» κτλ.
  - Λογικές Γλώσσες (αποκλειστική χρήση κανόνων και καταστάσεων): π.χ., Prolog, Datalog Querying, R++
  - Διαδικαστικές Γλώσσες (αποκλειστική χρήση διαδικασιών): C, Javascript, Fortran, Matlab, Python, Perl, Visual Basic, VB Scripting, Occam, Go, Eiffel, κτλ.
- Πολλές γλώσσες σήμερα παρέχουν διαχείριση αντικειμένων (object-based, π.χ., Obj.name), αλλά όχι αντικειμενοστρέφια.
  - Επομένως είναι καλό να εξασκηθούμε σε ένα διαφορετικό και διαδομένο μοντέλο προγραμματισμού.

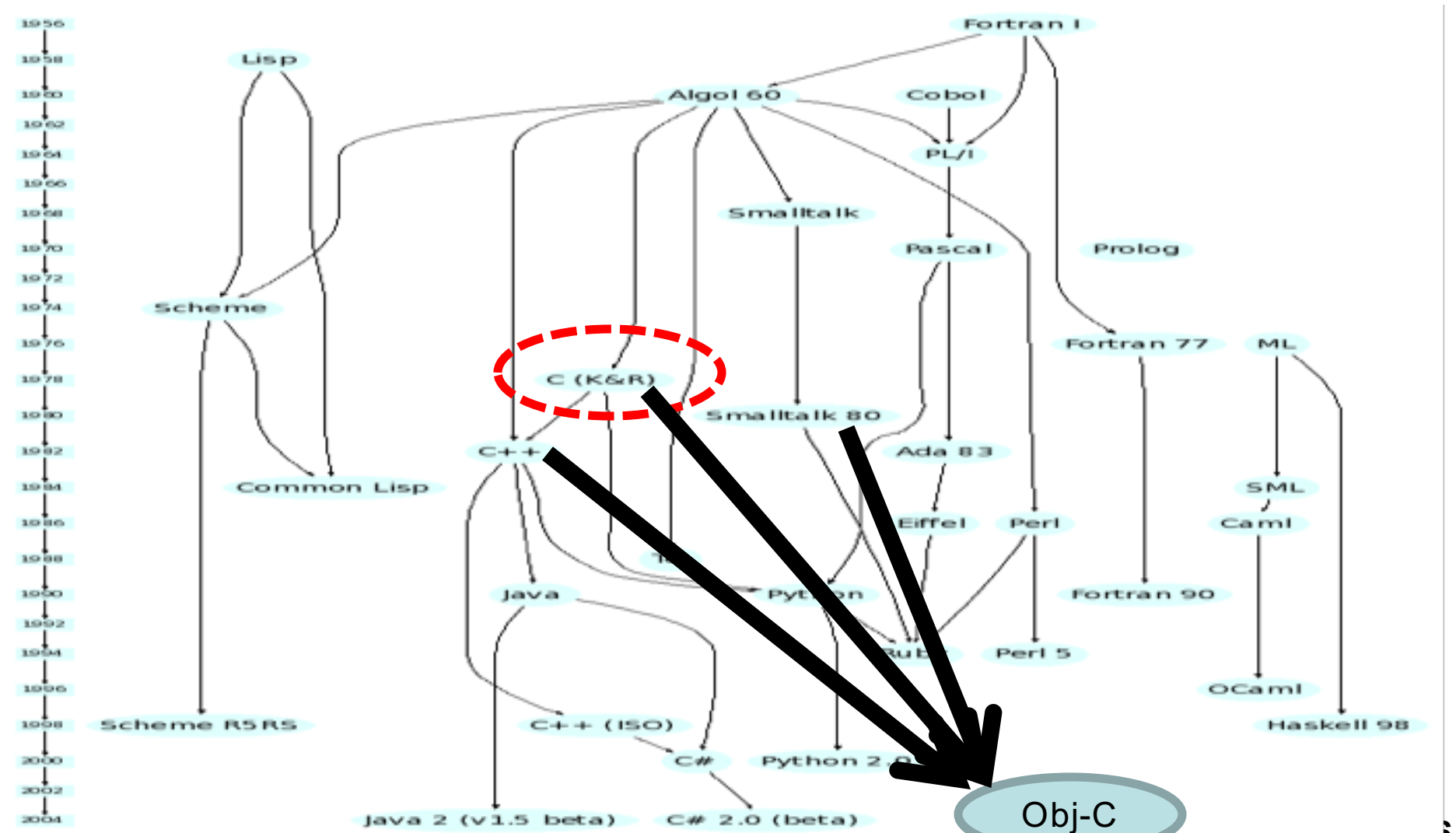
Γιατί μαθαίνουμε C (μετά την Java);

• Γ) Άλλοι Λόγοι:

- Η C είναι **αποδοτική (efficient)**!
- Η C είναι η **γλώσσα** του **Unix/Linux**, πλατφόρμες που λειτουργούν το μεγαλύτερο ποσοστό των παγκόσμιων υποδομών & συσκευών στις μέρες μας.
- Η C είναι **προτυποποιημένη (standard)**, **φορητή (portable)**, **αρθρωτή (modular)** και **επιτρεπτική (permissive)**.
  - Κατάλληλη για προχωρημένους προγραμματιστές...
- Η C είναι η βάση της C++, της Java/C#, της Obj.-C
  - Δες επόμενες διαφάνειες
- Η C είναι **Χαμηλού Επιπέδου** και **Ψηλού Επιπέδου**
  - από GUI μέχρι Συμβολικό Κώδικα (Assembly)!

Γλώσσες Βασισμένες στη C

Γλώσσες Βασισμένες στην C

«Όταν μάθετε C όλες οι άλλες γλώσσες θα είναι εύκολες»

- **C++** περιλαμβάνει όλα τα πλεονεκτήματα της C, αλλά περιλαμβάνει **κλάσεις (classes)** και άλλες έννοιες για **Αντικειμενοστρεφή προγραμματισμό**.
  - π.χ., Windows Systems & Applications, Libraries, κτλ.
- **Java** βασίζεται στην C++ αλλά την απλοποιεί εισάγοντας **απλουστευμένη σύνταξη**, διαχειριστή μνήμης (garbage collector), κ.α.
  - Web Applets, Enterprise Progr. (DBs), **Android**, etc.
- **C#** είναι πλέον η πιο διαδεδομένη γλώσσα της Microsoft βασισμένη στο μοντέλο της Java.
  - Microsoft .NET εφαρμογές. **Window Phone**, Cloud, κτλ.
- **Objective-C** είναι η γλώσσα για πλατφόρμες Apple
  - Ουσιαστικά πρόκειται για C με απλή αντικειμενοστρέφια
  - Π.χ., Εφαρμογές για Apple Mac, iPhone, iPad, iPod, κτλ.

Γλώσσες Βασισμένες στην C

«Ομοιότητα σύνταξης γλωσσών με την C. Απλά άλλες γλώσσες δίνουν περισσότερες βιβλιοθήκες και ΟΟ έννοιες»

C (GNU, Cross-Platform) - Procedural

```
// hello.c
#include <stdio.h>
int main(int argc, const char *argv[] ) {
    printf( "hello world\n" );
    return 0;
}
```

C++ (GNU, Cross-Platform) - Obj. Ori.

```
// hello.cpp
#include <iostream> using namespace std;
int main () {
    cout << "Hello World!";
    return 0;
}
```

JAVA (Sun/Oracle, Cross-Platform) - OO

```
// hello.java
public class hello {
    public static void main (String args []) {
        System.out.println("Hello world");
    }
}
```

C# (Microsoft) - OO

```
// Hello1.cs
public class Hello1 {
    public static void Main() {
        System.Console.WriteLine("Hello, World!");
    }
}
```

Objective-C (Apple) - Proc. ή OO

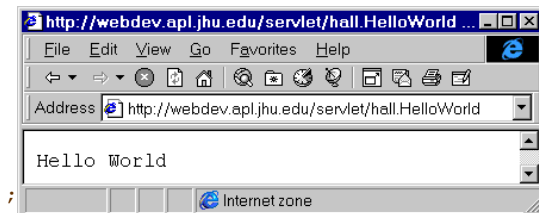
```
// hello.m
#import <stdio.h>
int main( int argc, const char *argv[] ) {
    printf( "hello world\n" );
    return 0;
}
```

JAVA (Servlet)

```
package hall;
import java.io.*;

import javax.servlet.*;
public class HelloWorld extends HttpServlet {

    public void doGet(HttpServletRequest request,
        HttpServletResponse response)
        throws ServletException, IOException {
        PrintWriter out = response.getWriter();
        out.println("Hello World");
    }
}
```


Το πρώτο πρόγραμμα C


```
#include <stdio.h>

int main(void)
{
    printf("Hello World!\n");
    return 0;
}
```

- Το πιο πάνω πρόγραμμα αποθηκεύεται σε αρχείο με όνομα `hello.c`.
- Το όνομα του αρχείου μπορεί να είναι οτιδήποτε, αλλά η κατάληξη `.c` συχνά απαιτείται από τους μεταγλωττιστές.

Μεταγλώττιση & Σύνδεση

- Πριν εκτελεστεί ένα πρόγραμμα, τρία βήματα είναι συνήθως απαραίτητα:
  - **Προεπεξεργασία (Preprocessing)**. επεξεργασία εντολών αρχείου που ξεκινάνε με #, γνωστά ως οδηγίες προεπεξεργαστή (**directives**)
  - **Μεταγλώττιση (Compiling)**. Μεταγλώττιση του αρχείου σε γλώσσα μηχανής (**object code**).
  - **Σύνδεση (Linking)**. Ο **linker** συνθέτει το object code των επί μέρους αρχείων με οτιδήποτε επιπλέον κώδικα απαιτείται για να παραχθεί ένα εκτελέσιμο αρχείο.
- Ο preprocessor είναι συνήθως μέρος του compiler και όλα τα πιο πάνω εκτελούνται με μια όπως θα δούμε στην επόμενη διαφάνεια.

Μεταγλώττιση & Σύνδεση

- Ο μεταγλωττιστής C του UNIX είναι ο CC.
    `% cc hello.c` (όπου `%` η γραμμή εντολών UNIX)
- Το Linking γίνεται αυτόματα (εάν και μπορεί να γίνει επιλεκτικά με τη `ld` εντολή, θα το δούμε αργότερα)
- Το αποτέλεσμα είναι το `a.out` αρχείο το οποίο είναι το **εκτελέσιμο πρόγραμμα** (executable)
  - Το όρισμα `-o` επιτρέπει τον προσδιορισμό του ονόματος του εκτελέσιμου

```
% cc -o hello hello.c ; ./hello
```

- Στο μάθημα θα χρησιμοποιήσουμε **ΜΟΝΟ τον GNU GCC μεταγλωττιστή**

```
% gcc -o hello hello.c
```

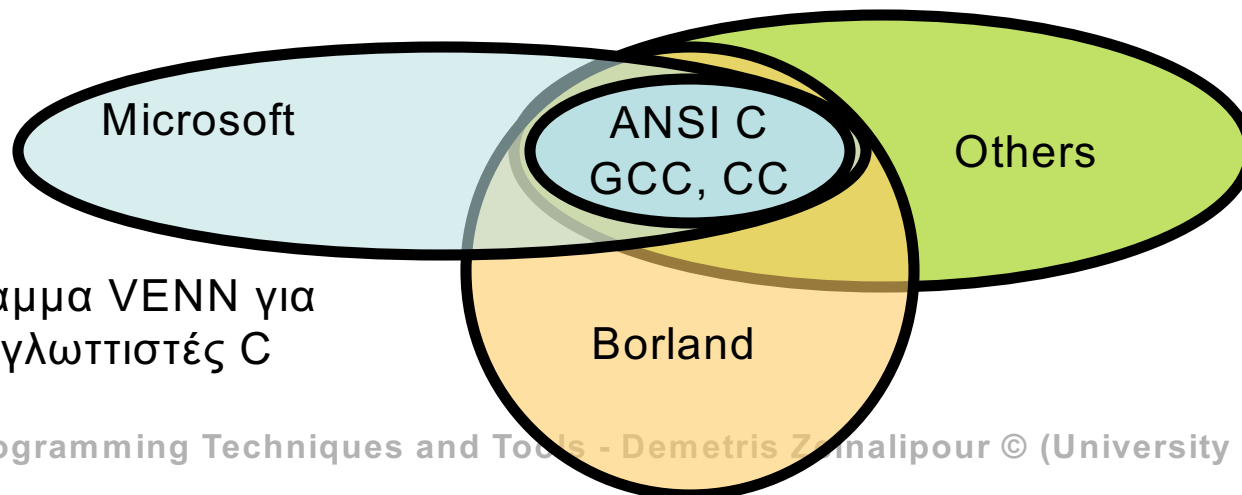
Εάν το μονοπάτι μεταγλώττισης δεν είναι στην μεταβλητή περιβάλλοντος

PATH, τότε απαιτείται το «./» **1-22**

Μεταγλώττιση & Σύνδεση

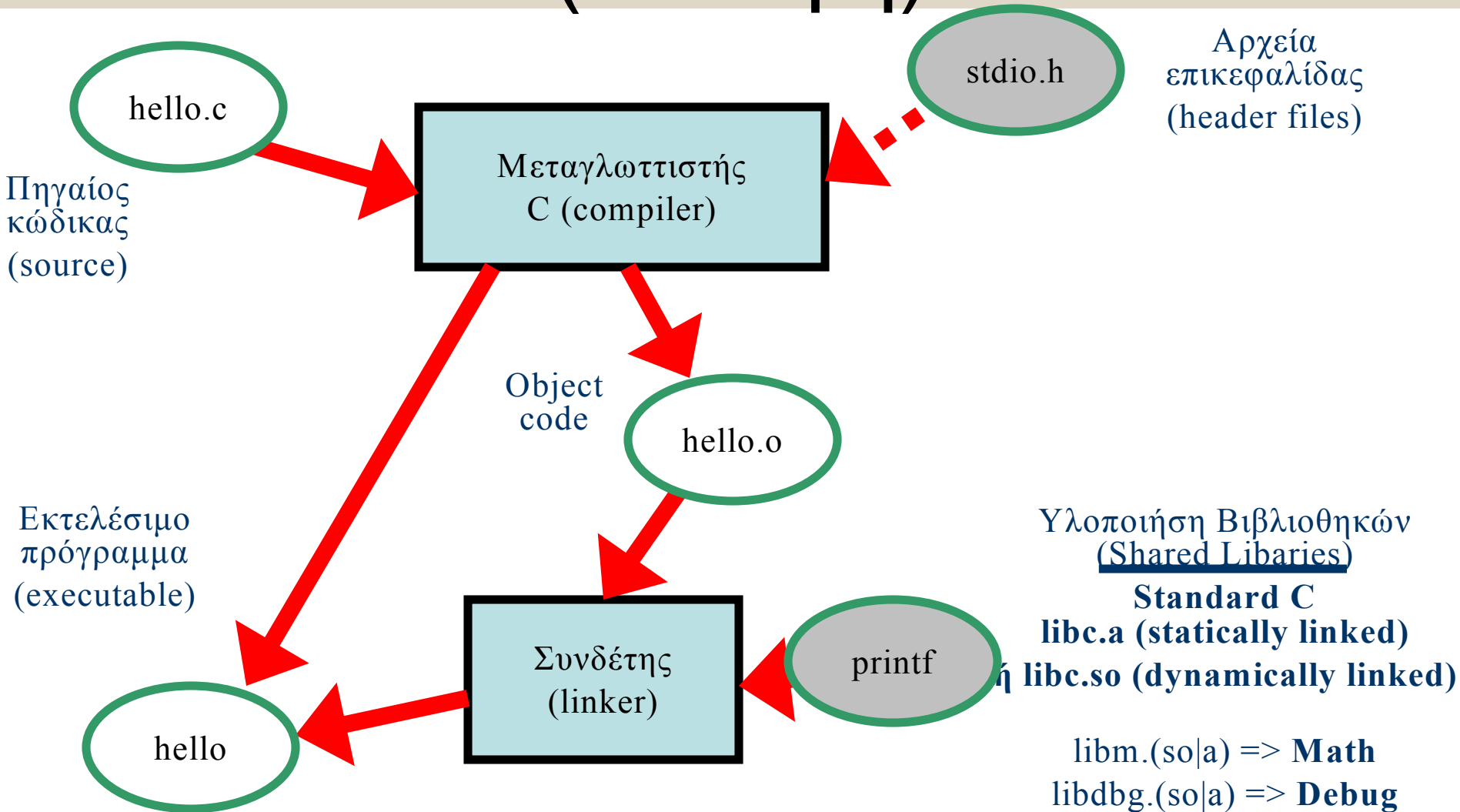
- Η C αποτελείται από ένα σύνολο συντακτικών κανόνων.
- Για να εκτελεστεί ένα πρόγραμμα C πρέπει να χρησιμοποιηθεί ένας **μεταγλωττιστής (compiler)**, ο οποίος κατασκευάζεται από διάφορες εταιρείες και οργανισμούς.
- Η **American National Standard Institutes (ANSI)** δημιούργησε το πρότυπο ANSI C για λόγους μεταφερσιμότητας (portability) του κώδικα το οποίο καλούνται οι διάφορες εταιρείες να ακολουθούν.
  - Εμείς θα χρησιμοποιήσουμε τον GNU GCC ο οποίος είναι συμβατός με την ANSI C18 (2018), C11 (2011) και C99 (1999) έκδοση, ενώ αρκετοί άλλοι υποστηρίζουν μόνο C89 και άλλες προεκτάσεις εκτός προτύπου.

Διάγραμμα VENN για μεταγλωττιστές C

Μεταγλώττιση με GCC (Σύνοψη)

Μεταγλώττιση με GCC

- Η συμπεριφορά του μεταγλωττιστή μπορεί να αλλάξει με εκατοντάδες ορίσματα (δείτε εντολή: `man gcc`).

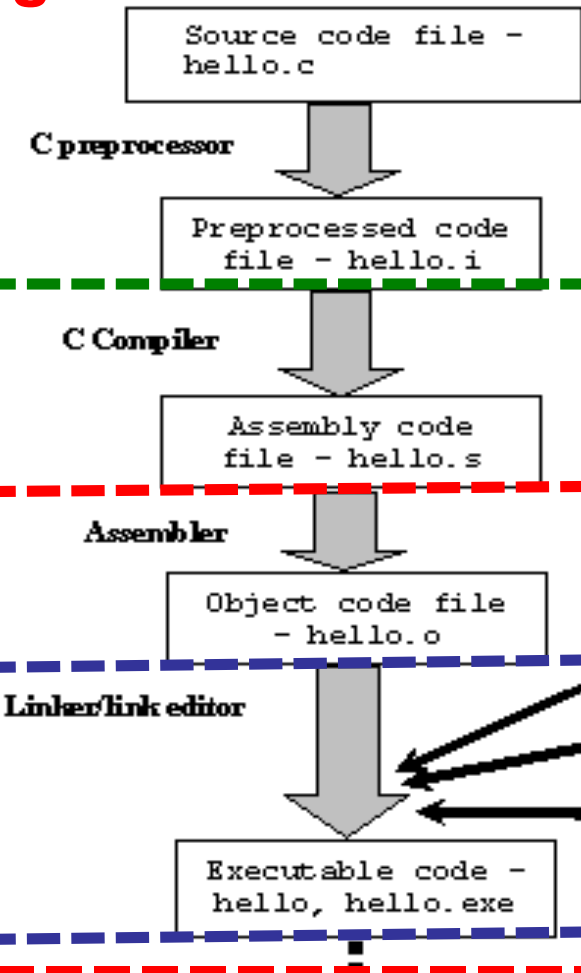
-o file	output file for object or executable
-Wall -W	all warnings – use always!, -W: issues additional warnings beyond those produced by -WALL (use both anyway ...)
-c	compile single module (that has no main())
-pedantic	Causes programs using nonstandard features to be rejected
-g	insert debugging code (gdb, μελλοντικά)
-p	insert profiling code (gprof, μελλοντικά)
-l	Library, π.χ., <code>lpthread -lssl -lcrypto -lm</code> (math)
-E	Stop after the preprocessing stage and output the preprocessed source code (μελλοντικά)
-O	optimization for code size and execution time (free() problems)

gcc -Wall -Wuninitialized -Wunreachable-code -pedantic file.c

Μεταγλώττιση με GCC (Αναλυτικά Βήματα)

gcc -o hello hello.c

gcc -E hello.c > hello.i

Οι ορισμοί των βιβλιοθηκών που περιλαμβάνονται στο #include, τοποθετούνται μαζί με το .c κώδικα στο .i αρχείο.

gcc -S hello.c

Παράγεται αρχείο **hello.s** που περιέχει τον συμβολικό κώδικα του προγράμματος.

gcc -c hello.c

as -arch x86_64 -o hello.o hello.s

Ο συμβολομεταφραστής (assembler) AS ή GAS (GNU), μεταφράζει το συμβ. κώδικα σε κώδικα μηχανής x86_64

ld -e _main -o hello ic hello.o

Ο αυνδέτης (linker) παράγει το τελικό εκτελέσιμο.

Σφάλματα Μεταγλώττισης

- Υπάρχουν πολλαπλοί Λόγοι
  - **Pre-Processor** (Προεπεξεργαστή, gcc -E)
    - Π.χ., `#include <non-existent-library.h>`
  - **Parser** (Συντακτικός Αναλυτής):
    - Π.χ., ξεχνάμε να κλείσουμε μια παρένθεση.
  - **Assembler** (Συμβολομεταφραστή, as):
    - Μετατρέπει την **συμβολική γλώσσα (assembly)** σε **αντικειμενικό κώδικα (object code)**
    - Σπάνια λάθη που σχετίζονται με τον As
  - **Linker (ld)**: Σύνδεση με μη-υπαρκτή συνάρτηση

Σφάλματα Μεταγλώττισης

- Εάν ο `gcc` μπερδευτεί, τότε παρουσιάζονται εκατοντάδες μηνύματα:
  - Διορθώστε το πρώτο, μετά δοκιμάστε ξανά – αγνοώντας τα υπόλοιπα.
- Ο `gcc` θα δημιουργήσει ένα εκτελέσιμο με **προειδοποιήσεις (warnings)**, αρκεί να μην υπάρχει **λάθος (error)**
  - Μην αγνοείτε τις προειδοποιήσεις!
  - Κάνετε χρήση του `gcc -Wall` για να παρουσιάσετε **ΌΛΕΣ** τις προειδοποιήσεις, π.χ., :
    - `if (x = 0) VS. if (x == 0)`
    - `example.c:3: warning: suggest parentheses around assignment used as truth value`

Σφάλματα Μεταγλώττισης

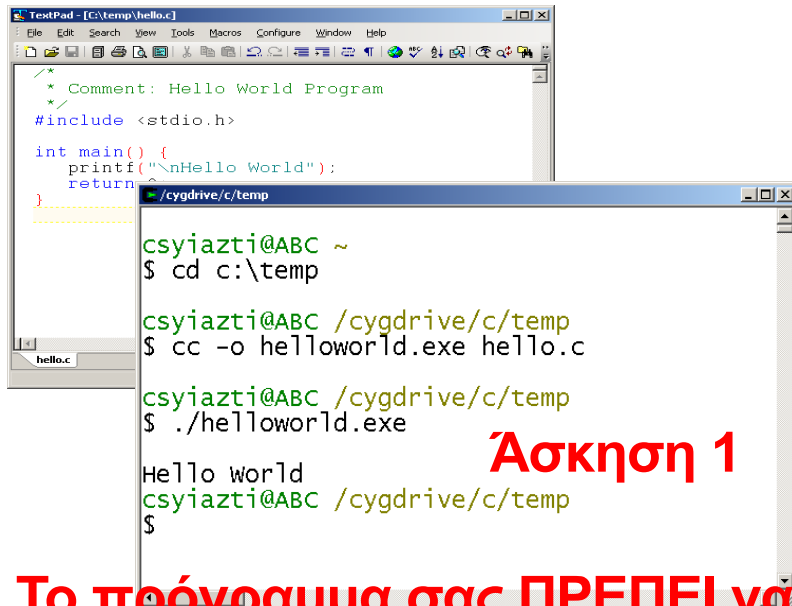

- Ο GCC δημιουργεί **object code** για κάθε αρχείο.
- Θεώρει ότι **αναφορές σε συναρτήσεις** και άλλες μεταβλητές θα **επιλυθούν αργότερα** κατά το linking.
- Εάν το **πρόγραμμα** σας **αναφέρεται** σε συνάρτηση (π.χ., print) που **δεν υπάρχει** ορισμένη στο πρόγραμμα σας θα πάρετε λάθος κατά την **σύνδεση (linking)** :

```
undefined symbol      first referenced in file
  _print                program.o
ld fatal: Symbol referencing errors
No output written to file.
```

Ολοκληρωμένα Περιβάλλοντα Ανάπτυξης (Integrated Development Environments)

- Ένα ***Integrated Development Environment (IDE)*** είναι ένα λογισμικό το οποίο επιτρέπει τη συγγραφή, μεταγλώττιση, εκτέλεση και αποσφαλμάτωση ενός προγράμματος.
- Για αρχή θα χρησιμοποιήσουμε τον συνδυασμό **κελύφους με κάποιο κειμενογράφο** για προγραμματιστές και στη συνέχεια του μαθήματος θα λειτουργούμε μόνο με το IDE.

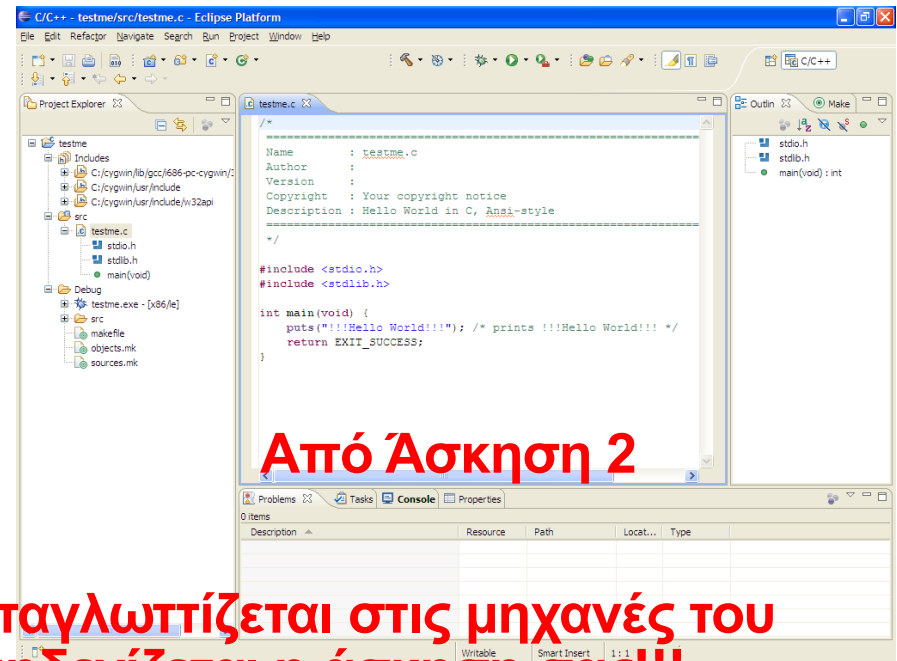


```
csyiazti@ABC ~
$ cd c:\temp

csyiazti@ABC /cygdrive/c/temp
$ cc -o helloworld.exe hello.c

csyiazti@ABC /cygdrive/c/temp
$ ./helloworld.exe
Hello world
csyiazti@ABC /cygdrive/c/temp
$
```

Άσκηση 1


```
Name      : testme.c
Author    :
Version   :
Copyright : Your copyright notice
Description: Hello World in C, ANSI-style

#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

int main(void) {
    puts("!!!Hello World!!!"); /* prints !!!Hello World!!! */
    return EXIT_SUCCESS;
}
```

Από Άσκηση 2

Το πρόγραμμά σας ΠΡΕΠΕΙ να μεταγλωττίζεται στις μηχανές του εργαστηρίου εναλλακτικά θα μηδενίζεται η άσκηση σας!!!

Native vs. Intermed. Compile

[C/C++/Objective-C vs. JAVA/Android/C#]

- **C/C++/Objective-C(iOS)** : Ο πηγαίος κώδικας μετατρέπεται πλήρως σε γλώσσα μηχανής κατά την μεταγλώττιση.
- **JAVA, Android, C#**: Ο πηγαίος κώδικας μετατρέπεται σε **ενδιάμεσο κώδικα (bytecode)**, ο οποίος μπορεί να εκτελεστεί σε οπουδήποτε σύστημα έχει το λεγόμενο **Java Virtual Machine (JVM)**.
- Αυτό που γίνεται πρακτικά στο **JAVA, Android, C#** είναι ότι το bytecode μετατρέπεται κατά την εκτέλεση του προγράμματος σε κώδικα μηχανής από το (**Just-in-time JIT Compilation**) υποσύστημα του JVM.
  - Στη **Java** JIT γίνεται από το JVM (**Java Virtual Machine**)
  - Στη **C#** JIT γίνεται από το CLR (**Common Language Runtime**)
  - Στο **Android** JIT γίνεται από το DVM (**Dalvik Virtual Machine**), ή το **ART (Android RunTime)** σε εκδόσεις του Android μετά το 4.4 (Έκδοση 8 το 2017).
- Στη **JAVA 9** (έκδοση 2017) υπάρχει το **ahead-of-time (AoT)** compilation, όπου η μεταγλώττιση γίνεται at runtime αλλά πριν τη χρήση για λόγους επίδοσης.

Σχόλια

Θα υπάρχει
εξειδικευμένο
εργαστήριο για
συστάσεις πάνω
σε Στυλ γραφής
σχολίων και
κώδικα!

- */* from to comment */*
- `//` C99 και C++-style σχόλιο!
- Σύμβαση για μακρύτερα σχόλια:

```
/* Καλύτερη ευκρίνεια ότι υπάρχει σχόλιο σε αυτή τη γραμμή  
 * averageGrade()  
 * Given an array of grades, compute the average.  
 */
```

- Αποφεύγετε την χρήση περιέργων κουτιών ********

– Το βιβλίο εισηγείται το ακόλουθο πλάτους 60 χαρακ.

```
/*  
 * print_result: Notifies the user of the result, using  
 *               the external variables set by  
 *               analyze_hand.  
 */
```

– Επίσης, μη χρησιμοποιείτε ΠΟΤΕ TAB αλλά 3 SPACES στη θέση κάθε TAB εφόσον αυτά δεν αλλάζουν πλάτος μεταξύ κειμενογράφων

Αριθμητικοί Τύποι Δεδομένων (32/64-bit Προγραμ. Μοντέλα)

- Λίγα λόγια για τύπους δεδομένων με τους 2 πιο διαδεδομένα μοντέλα δεδομένων
  - I(ntegers) L(ong) P(ointer) 32 => x86 Model
  - L(ong) P(ointer) 64 => x64 Model

Datatype	ILP32 Model	LP64 Model
char	8	8
short	16	16
int	32	32
long	32 (4 bytes)	64 (8 bytes)
pointer	32 (4 bytes)	64 (8 bytes)

Η μνήμη μπορεί να έχει ΜΟΝΟ μέχρι 4GB διευθύνσεις ☹!

Η μνήμη μπορεί να έχει μέχρι 16 Exa ($\times 10^{18}$) διευθύνσεις ☺!

Δοκιμάστε στο σπίτι το ακόλουθο:

```
printf("%d, %d, %d", sizeof(int), sizeof(long), sizeof(void *));
```

Εκτυπώνοντας μια Μεταβλητή

- `printf("%d", variable)`

- `%d` integer, `%ld` (64 bit), `%x` hex., `%o` octal
- `%f` float (6 δεκ. ψηφ.), `%.2f` (2 δεκ. ψηφ.)
- `%c` char
- `%s` string (πίνακας char με τελικό NUL (`\0`))

- Υπάρχουν εκατοντάδες ορίσματα κάποια εκ' των οποίων θα δούμε συνοπτικά στην ερχόμενη διάλεξη.
  - το Κεφ. 22 καλύπτει το θέμα σε περισσότερο βάθος το οποίο δε θα χρειαστεί για αυτό το μάθημα.

Διαβάζοντας μια Μεταβλητή

- `scanf ("%f", &x) ;`
  - `%d` integer, `%ld` (64 bit), `%x` hex., `%o` octal
  - `%f` float
  - `%c` char
  - `%s` string (πίνακας char με τελικό NUL (`\0`))
- Και πάλι, υπάρχουν εκατοντάδες ορίσματα κάποια εκ' των οποίων θα δούμε συνοπτικά στην ερχόμενη διάλεξη.
  - το Κεφ. 22 καλύπτει το θέμα σε περισσότερο βάθος το οποίο δε θα χρειαστεί για αυτό το μάθημα.

Αναγνωριστικά της C (Identifiers)

- Τα ονόματα μεταβλητών, συναρτήσεων, μακρο-εντολών και οντοτήτων ονομάζονται **αναγνωριστικά (*identifiers*)**.

- Η C όπως και η JAVA και C# (αντίθετα με π.χ., VB) είναι **ευαίσθητη στο τύπο χαρακτήρα (case sensitive)**
- Ένα αναγνωριστικό μπορεί να περιέχει **letters**, **digits**, και **underscores**, αλλά πρέπει πάντα να ξεκινά με **letter** ή **underscore**:

```
times10  get_next_char  _done  OK
10times  get-next-char    ERROR
```

- Επιβάλλεται ένα ομοιόμορφο στυλ, π.χ.,
  - `symbol_table` ή `symbolTable`
  - 3 κενά spaces ανά εμφωλευμένη έκφραση (όχι tabs)
  - 80 στήλες MONO. (περισσότερα στο εργαστήριο 3)

- A word on case**
- ~~Sentence Case~~
  - UPPERCASE
  - lowercase
  - camelCase
  - **PascalCase**
  - hyphen-case
  - snake_case

Δεσμευμένα Αναγνωριστικά

- Οι ακόλουθες λέξεις κλειδιά (*keywords*) ΔΕΝ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για αναγνωριστικά στην C:

```
auto          enum          restrict*    unsigned
break         extern         return       void
case          float         short        volatile
char          for           signed       while
const         goto          sizeof       _Bool*
continue      if            static       _Complex*
default       inline*      struct       _Imaginary*
do            int           switch
double        long          typedef
else          register     union
```

*C99 only